

[Wilhelm.]

på kløften mellem den såkaldte finkultur og folket, og man kan vel ikke nægte, at det trods alt i en vis forstand af ordet var en folkelig bevægelse, det drejede sig om. Det kom nedefra, og det gik som sagt imod uforståeligheden.

Det er jo sådan set det stik modsatte af, hvad der sker nu. Den bølge, der kører nu, f. eks. imod „Solvognens“ aktion, vil jo ingen påstå går imod uforståeligheden. Tværtimod går den vel snarere på, at forståeligheden var tydeligere, end den plejer at være ved kunstnerisk udfoldelse, og den kommer ikke nedefra, den kommer oppefra, fra politikere, der prøver på at skabe den og ride på den.

Men den mere massive baggrund er i virkeligheden den krise, det borgerlige samfund befinder sig i, som jo også har bevirket, at folk i almindelighed er blevet mere modtagelige, er blevet mere nærtagen- de, er blevet mere ømtålige og irritable, af gode grunde, men meget tit på en måde, som ikke vender sig imod de egentlige årsager, men vender sig mod snart sagt hvad som helst. Det kan godt give partier herinde al mulig grund til at ride disse bølger, til at snakke om noget andet end huslejeforhøjelser og tvangsindgreb mod lønninger og flykøb og a-kraft, og jeg ved ikke hvad.

Det er nærliggende at finde sig nogle syndebukke, og det vil vi se igen og igen. Man kan finde de offentligt ansatte, man kan finde invalidepensionisterne. Man kan finde studenterne, og selvfølgelig især dem på RUC. Man kan tale om indoktrinatorene, som man aldrig har fundet, men som stadig væk er en myte, og som man bruger, som om det er dem, der har opfundet krisen, og som om krisen ikke var noget i sig selv. Og så kan man altså bruge „Solvognen“ og Thorsen. Vi har set tidligere, vi har set i 1930'erne, hvad det videre kan udvikle sig til, en hetz mod alt, hvad der ikke var i overensstemmelse med magthaverne og med de tykkeste og dumme borgerlige fordomme.

Man kan have forskellige opfattelser af det her. Man kunne have den opfattelse, som nogle har givet udtryk for, at det er beklageligt, at „Solvognen“ og filminstitutts bestyrelse har provokeret, sådan at man

bliver nødt til at skære vildskud af. Jeg har den modsatte opfattelse, for at sige det klart og lige ud. Jeg mener ikke, at den borgerlige hetz havde ladet sig standse, selv om der ikke havde været disse to såkaldte provokationer. Jeg mener, at man for enhver pris i øjeblikket søger sig noget at hetze imod, og at man derfor skal passe meget på med det, som socialdemokratiet har anlagt som sin taktik i denne sag, at være eftergivende. Hvad bliver det næste? Hvis man søger at stille hetzmagerne tilfreds på dette punkt, holder de så op af den grund? Hvad kommer der efter „Solvognen“ og Jesusfilmen? Hvad kommer der efter en ændring af loven om kunstfonden og loven om filminstituttet? Hvad kommer der efter RUC, Århus universitetscenter og sønderjysk universitetscenter? Hvad kommer der efter en forfølgelse af de egentlige socialistiske kunstnere og lærere? Hvad kommer der efter forskningsrådene og efter fredningsbestemmelserne? Hvad kommer der efter en yderliggående kastration af Danmarks radio, en fortsættelse af det, man allerede har været i gang med? Har det nogen ende, hvis man begynder at give køb på dette sted, hvis man vælger, som kulturministeren foreløbig har gjort, overhovedet ikke at forsøge at sejle op mod denne hetz, som han dog forsøgte for et par år siden? Der er vi simpelt hen uenige. Jeg mener ikke, at man kan standse den konkurrence om hetzobjekterne, som i øjeblikket foregår i den side af salen, ved at give efter på disse punkter.

Om socialdemokratiets dagsordensforslag vil jeg sige, at vi betragter det som et afværgedagsordensforslag af et i og for sig fuldstændig selvfølgeligt og ligegyldigt indhold, men vi vil bedømme det ud fra dets funktion. Det er et forsøg på at afværge.

Eva Rothenborg (FP):

Det er efterhånden ikke let at sige noget her. Det starter altså med en forespørgsel fra den konservative hr. Ninn-Hansen, hvor der bl. a. er en forespørgsel om en ministers beføjelser inden for sit administrationsområde. Nu har vi så været igennem borgerlig reaktion og Baader-Meinhof og sikkerhedsseler og forskellige andre småting, så spørgsmålet er, hvad det egentlig er, vi står og diskuterer.

Med hensyn til denne forespørgsel — og